

1. İşlemden beklenen faydalar

a) Mitral kapak darlığı nedir, nasıl seyrederek ve sebepleri nelerdir?

Kalp kapaklarındaki hastalıklar büyük oranda romatizmal kalp hastalığı sonucu oluşur. Bunun dışında, doğumsal (konjenital) olabilir, kapakların yapısal bozuklukları, kalp boşluklarının genişlemeleri, kalp damar hastalıkları, iltihabi hastalıklar da kapak hastalığına neden olabilir. Mitral darlığı, çocukluk çağı hastalığı olan tekrarlayan boğaz enfeksiyonları sonrası gelişen Akut Romatizmal Ateş hastalığının kalp kapaklarını tutmasına bağlı olarak kişinin daha sonraki dönemlerinde belirti veren bir kalp kapak hastalığıdır. Mitral darlığı, kalbimizde bulunan dört kapaktan birinin (tıp dilinde mitral kapağın) kanın kalp içerisindeki odacıkların birinden diğerine geçişini zorlaştıracak biçimde daralmasıdır. Mitral darlığında kanın sol kulakçıkta sol karıncığa geçişinde zorluk olmaktadır. Hastalık uzun bir dönem kendini belli etmeden ilerler. Hastalarda yorgunluk, halsizlik, çarpıntı, nefes darlığına neden olabilir. Nadiren de ani gelişen felçlerle kendini gösterebilir. Tesadüfen herhangi bir hekim muayenesi sırasında kalpte üfürüm duyulmasıyla tanı konulabilir. Darlığın şiddeti arttıkça hastalığa ait belirtiler belirginleşir.

b) Mitral balon valvüloplasti (mitral kapağı balon ile genişletme tedavisi) nedir, neden bu işlemlere gereksinim duyulur?

Darlığın hafif olduğu durumlarda ilaç tedavisi yeterli olurken, darlığın ilerlediği ve hastalığa ait belirtilerin ortaya çıktığı durumlarda açık kalp cerrahisi ve mitral balon valvüloplasti olmak üzere iki ayrı tedavi biçimi ortaya çıkmaktadır. Mitral kapağına uygulanan balon genişletme işlemi cerrahi olarak göğüs boşluğunun açılmaması, kalp akciğer pompasının kullanılmaması, çoğu zaman genel anestezi gerektirmemesi nedeniyle yapılan tetkikler sonucunda kapak yapısı uygun olan hastalarda birçok merkezde ilk tercih tedavisi olarak kullanılmaktadır. Balon mitral valvüloplasti ile hastaların %90 kadarında şikayetlerde gerileme kaydedilir. Bu düzelme 20 yıla kadar devam edebilmektedir. Çoğu hasta en az 5 ila 10 yıl rahatlatma yaşar. Gerekli olduğu takdirde mitral balon tedavisi tekrarlanabilir. İkinci kez mitral balon tedavisine uygun bulunmayan hastalarda cerrahi yöntemle tedavi gerekebilir.

c) Mitral balon valvüloplasti (mitral kapağı balon ile genişletme tedavisi) nerede, nasıl ve kim tarafından yapılır, tahmini süresi nedir?

Mitral Balon Valvüloplasti hastanemizin 2. Katında anjiyografi (veya kateter) laboratuvarında yapılmaktadır. Bu konuda özel eğitilmiş girişimsel kardiyolog hekimler, hemşireler ve teknisyenden oluşan bir ekip tarafından yapılmaktadır. Bu işlem yaklaşık 30-45 dakika kadar sürer. Bu yöntemde hastanın genellikle sağ kasık bölgesi temizleyici ajanlarla steril hale getirilir ve üzeri steril bezlerle örtülür. Kasık bölgesine o bölgeyi uyuşturmak amaçlı küçük bir iğne ile lokal anestetik madde enjekte edilir. Uyuşma sağlandıktan sonra küçük bir iğne ile kasık bölgesinden geçen ana toplardamara girilir. Özel bir teknikte iğnenin girdiği yere işlem boyunca kalacak ve işlem sonunda çıkarılacak olan kılavuz tel ve balonun ilerletilebileceği bir plastik boru sistemi yerleştirilir. Bir kılıf içinden gönderilen özel bir iğne ile kalbin sağ kulakçığından sol kulakçığına aradaki duvar delinerek geçilir. İğne kılıf içinden çıkarılarak aynı kılıfın içinden kılavuz tel sol kulakçığa ilerletilir. İşlemi yapan hekim, teli görmek için X-Ray ışını kullanan bir cihaz kullanır. Telin hareketleri ekranda izlenir. Tel doğru yere yerleştirildikten sonra balon tel üzerinden ilerletilerek daralmış olan kapağın içine yerleştirilir. Balon kapağın dar olduğu yerde şişirilir. Böylece kapak mümkün olduğunca genişletilir. Bu işlem birkaç kez tekrarlanabilir. İşlemin sonunda kılavuz tel ve balon çıkarılır. Kasığa yerleştirilmiş olan plastik boru sistemi de bir müddet sonra çıkarılır ve girişim yapılan bölgeye bir süreliğine baskı yapılarak kum torbası konular ve hasta yatak istirahatine alınır. İşlem sonrası hastaların büyük çoğunluğu ertesi gün taburcu edilebilir.

2. İşlemin uygulanmaması durumunda karşılaşılabilecek sonuçlar

Mitral balon tedavisi yapılmadığı takdirde kapaktaki darlığın ilerleyişi devam edecektir. Bu hastalığı durduracak veya geriletecek herhangi bir ilaç tedavisi yoktur. Nefes darlığında artma, geceleri nefes darlığına bağlı uyumama, kalpte pıhtı oluşması ve bunun beyne gitmesi ile felç durumu, kalpte büyüme, bacak ve karında şişlik, ameliyat ve balon tedavisi yapılmaması kaçırma gibi problemler ortaya çıkacaktır. Eğer sonradan mitral kapağı balon ile genişletme tedavisi yaptırmaya karar verilirse kardiyoloji kliniğimize gelerek ve randevu tarihi olarak işleminizi verilen tarihte yaptırabilirsiniz.

3. Varsa işlemin alternatifleri

Mitral kapağı balon ile genişletme işlemi geliştirilmeden önce açık kalp cerrahisi yöntemi ile tedavi yapılmaktaydı. Açık kalp cerrahisi yöntemiyle kapakta daralma olan bölgeler el yardımıyla açılır ya da hastanın kapağının yerine metal kapak konulabilir. Hem cerrahinin belli başlı risk ve komplikasyonları vardır hem de eğer metalik kapak konulursa buna ait komplikasyonlar olabilecektir. Ancak mitral balon valvüloplasti işlemi geliştirildikten sonra cerrahi ile kapağın genişletilme işlemi çok nadir yapılmaktadır.

4. İşlemin riskleri-komplikasyonları

Yapılan en küçük tıbbi müdahalede olduğu gibi bu işlemin de düşük oranlarda da olsa riskleri vardır. Bu riskler genel sağlık durumunuz, kalp hastalığının ciddiyeti ve yaşıyla ilişkilidir. Önem arz eden bazı riskler aşağıda sıralanmıştır ancak işlem sırasında ve sonrasında bu listede olmayan, öngörülemeyen problemler de ortaya çıkabilir. İşlem sırasında veya ilk 12 saat aşağıda sıralanan istenmeyen olaylar ile karşılaşılabilir: 1- Kapakta ciddi bir yırtık oluşabilir (%2'nin altında ihtimalle) ve yırtığı düzeltmek için kalp ameliyatı gerekebilir. 2- Küçük kalp odacıkları (kulakçıklar) arasında kalıcı ciddi delik oluşması (%2'den az ihtimalle) 3- Büyük kalp odacığının (sol karıncık) yırtılması (%1'in altında) 4- Acil kalp ameliyatı gerekebilir (%1 ihtimalle) 5- Ölüm olasılığı vardır (%1-2 ihtimalle) 6- Kasık bölgesinde kanama olabilir. 7- İnme gelişebilir (%0,5-3) ve bu durum vücudun bir yarısında işlev kaybına ve kalıcı sakatlığa yol açabilir. 8- Kalp krizi gelişebilir (%0,3-0,5)

5. İşlemin tahmini süresi

Bu işlem yaklaşık 30-45 dakika kadar sürer.

6. Kullanılacak ilaçların muhtemel istenmeyen etkileri ve dikkat edilecek hususlar

Mitral balon valvüloplasti sırasında kullanılacak kontrast maddelere karşı kontrast ajan reaksiyonu gelişebilmektedir. (%0.37). İşlem sırasında kullanılan ilaçlara bağlı olarak, özellikle de iyotlu kontrast maddeye bağlı olarak böbrek yetersizliği gelişebilir. Gereğinde işlem sırasında sakinleştirici bir ilaç uygulanır. Buna bağlı olarak Kusma, bulantı, kabızlık, geçici hafıza kaybı, uyuşukluk, dikkat azalması, zihin bulanıklığı, baş ağrısı, baş dönmesi, solunum komplikasyonları (bazen kalbin veya solunumun durmasına sebep olan- solunum depresyonu), kan ve dolaşım sistemi bozuklukları, düşük kan basıncı, kalp hızında değişiklikler, bayılma, nefes daralması, nefes borusunun tıkanması, anafilaktik şok (hayati tehdit edici alerjik reaksiyon) görülebilmektedir. İşlem öncesinde veya sırasında kullanılacak olan kan sulandırıcı tedavilere (antiagregan veya antikoagulan) bağlı çabuk morarma, diş etlerinde veya burunda olağandışı kanama, eklemlerde ağrı ve şişlik, yoğun adet kanaması, karaciğer enzimlerinde artış, kanlı-kahve telvesi gibi kusma (hematemez), mide kanaması, kan tükürme (hemoptizi), idrarda kan (hematüri), siyah, katranlı, kanlı dışkı (melena) veya kırmızı renkte kanlı dışkılama (hematokezya), kabızlık, ani denge, koordinasyon kaybı, konuşma zorluğu, baş dönmesi, bilinç bulanıklığı, beyin kanaması ve buna bağlı inme (hemorajik serebrovasküler olay), ciddi alerjik reaksiyonlar (göğüs ağrısı, titreme, ateş, düzensiz solunum, nefes darlığı, gözlerde şişlik, heparin kaynaklı trombositopeni (HIT) gibi kanama bulguları görülebilir. İşlem sırasında damarların uygun şekilde değerlendirilmesi için verilebilecek damar genişletici ilaçlar veya koldan yapılan (radial) girişimlerde girişim yerine yerleştirilecek plastik boru benzeri malzemenin (sheath) yerleştirilmesi sonrası verilebilecek ilaçlara (kalsiyum kanal blokerleri, adenozin, nitrat türevleri) bağlı olarak baş ağrısı, hipotansiyon, baş dönmesi, sersemlik, uyku hali, kalp hızının yavaşlaması (bradikardi), kalp hızının hızlanması (taşikardi), bulantı, kusma, ciltte kızarma, alerjik reaksiyonlar, aşırı duyarlılık, akut dolaşım yetmezliği, kardiyojenik şok, şiddetli hipotansiyon görülebilir.

7. Hastanın işlem öncesi ve sonrası dikkat etmesi gereken hususlar ile dikkat edilmemesi durumunda yaşanabilecek sorunlar

Mitral balon tedavisi sonrasında yapmanız gereken yaşam tarzı değişiklikleri doktorunuz tarafından taburcu edilirken anlatılacaktır. Bunlar genel olarak yağlı yiyeceklerden uzak durmak, fiziksel egzersiz yapılması, kilo kontrolü ve sigarayı bırakmaktır.

- Doktorumdan tıbbi durumumun tanı ve tedavisi ile ilgili yapılacak tıbbi tedavi konusunda ve bu tedavinin gerekliliği, girişimin seyri ve diğer tedavi seçenekleri hakkında ayrıntılı bilgi aldım.
- İşlem sırasında oluşabilecek olumsuzluklar ve olası riskleri bana ayrıntıları ile anlatıldı.
- Bana önerilen tanı ve tedavi yöntemlerini reddettiğim zaman sağlığımı tehdit edici hangi risklerin olabileceği, bu tedavi yerine uygulanabilecek bir başka tedavi yönteminin bulunup bulunmadığı konusunda bilgilendirildim.
- Bu formda tanımlananlar dışında yapılacak herhangi bir ek girişimin yalnızca sağlığıma yönelik ciddi zararların önlenmesi ve yaşamımın kurtarılması için uygulanabileceği bana anlatıldı.
- Kimlik bilgilerim ifşa edilmemek kaydıyla, hastalığımla ilgili tüm tıbbi veriler ile her türlü tetkik materyallerinin ve tetkik sonuçlarının eğitim ve bilimsel çalışma amaçlı olarak kullanılabilmesi bana anlatıldı. Doktorum tüm sorularımı anlayabileceğim bir biçimde yanıtladı.
- Doktorum tüm sorularımı anlayabileceğim bir biçimde yanıtladı.
- Aklım başımda ve kendimi karar verecek yeterlilikte görüyorum.
- İstemediğim takdirde tedavi/girişime onam vermek zorunda olmadığımı ve/veya istediğim aşamada vazgeçebileceğimi biliyorum.

Not: Lütfen el yazınızla "Okudum, anladım ve kabul ediyorum" yazınız ve imzalayınız.

Hastanın veya Yakınının

Adı – Soyadı :

Tarih / Saat : ___/___/_____ :___

İmza :

Ben "Bilgilendirme ve Rıza Belgesinin" içindeki bilgileri hastanın kendisine, ebeveynine veya yakınlarına yapabileceğim en iyi şekilde aktardım .

İŞLEMİ YAPAN (Hekim)

Adı – Soyadı :

Kaşe / İmza :

Tarih / Saat : ___/___/_____ :___/___